Instanța de fond: Judecătoria Chişinău (sediul Centru) (jud. Viorica Dodon)
Dosarul nr. 3a-733/25 (2-22142866-02-3a-26022025)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

16 septembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Cașcaval Andrei şi Bostan Angela
Grefier Mazurchevici Maria

Judecînd în şedinţă publică, cererea de apel declarată de ***Ion Muntean*** asupra hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 15 mai 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Ion Muntean împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă privind anularea actului administrativ,

C o n s t a t ă:

Obiectul acțiunii, circumstanţele cauzei:

La data de 30 septembrie 2022, Ion Muntean a depus cerere de chemare în judecată îndreptată către Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă solicitând anularea deciziilor nr***** din 09 august 2022 și nr. ***** din 07 septembrie 2022 emise de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, cu formarea unei noi comisii întru evaluarea stării de sănătate cu neadmiterea unor abuzuri a angajaților din cadrul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu repunerea reclamantul în dreptul de a beneficia de pensia acordată de stat pentru gradul III de dizabilitate.

La data de 03 iulie 2023, reclamantul a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând anularea deciziilor nr***** din 09 august 2022 şi nr. ***** din 07 septembrie 2022 emise de către Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă şi obligarea pârâtului la emiterea deciziei de

constatare a gradului de dizabilitate mediu ca urmare a deficienţei funcţionale medii provocată de maladia radiculopatie sechelele TVMI mielic (2017), stare postoperatorie: discectomie anterioară C7 și D1 cu fuziunea cervicală anterioară prin placă metalică și șuruburi C7 și D1, radiculopatie C7 pe stânga, monopareza ușoară pe stânga.

În motivarea acțiunii, Ion Muntean a indicat că, în rezultatul accidentului produs la 31 decembrie 2017 a suferit traumatism ”prin fracturarea tasată de corp vertebral C7 cu deplasarea canalară a unui fragment osos, hernie discală dorso-mediană C7-Thl postraumatică. Radiculopatie C7 pe stânga. Atingerea unui disc cervical cu mielopatie. Stenoza canalului medular, stenoza foraminală stânga C7-Thl stenoza canalului rahidian prin lezarea discală etc, comoție a măduvei spinării cervicale”.

Astfel, în urma intervenției chirurgicale i-a fost introdus un corp artificial în coloana vertebrală ce îi permite deplasarea şi tratamentul de lungă durată.

Notează despre faptul că, la 27 iulie 2018, în urma extraselor medicale şi concluziei emise de către Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă, i-a fost acordat gradul de dizabilitate accentuată, iar capacitatea de muncă fiind păstrată în proporţie de 25-40%, beneficiind de pensia prevăzută pentru gradul II de dizabilitate.

Ulterior, în urma comisiei repetate de la 01 august 2019 până la 01 august 2022, de către Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă i-a fost acordat gradul de dizabilitate mediu, iar capacitatea de muncă fiind păstrată în proporţie de 45-60% beneficiind de pensia prevăzută pentru gradul III de dizabilitate.

Susține reclamantul că, în luna iulie 2022 a expirat perioada de beneficiere a pensiei de invaliditate, fapt ce a impus necesitatea de a efectua un nou control pentru a putea prelungi primirea pensiei acordate de stat şi acoperirea unei părţi de tratament pe care îl efectuează sistematic.

Menţionează reclamantul că, având aceleaşi rezultate ca în perioada precedentă, fără careva schimbări de îmbunătăţire a stării de sănătate, cu rezultatele investigaţiilor s-a adresat din nou conform procedurii în adresa Consiliului Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă, care prin decizia nr***** din 09 aprilie 2022 i-a refuzat în stabilirea gradului de dizabilitate, motivând că traumele sunt uşoare şi nu corespund criteriilor de dizabilitate neluându-se în calcul că anterior aceleaşi concluzii medicale cu aceiaşi diagnoză au servit temei legal de a-i acorda gradul de invaliditate şi a beneficia de pensie pentru perioada 2018-2022.

În conformitate cu prevederile capitolului VIII „Modul de soluţionare a litigiilor” art. 66-67 al Hotărârii de Guvern nr. 357 din 18 aprilie 2018 cu privire la determinarea dizabilităţii este specificat expres că în cazul în care persoana nu este de acord cu decizia privind încadrarea în grad de dizabilitate aceasta poate fi contestată, drept pe care reclamantul l-a realizat.

Drept rezultat, prin decizia nr. ***** din 07 septembrie 2022 reclamantului i-a fost refuzat repetat, fără a fi propuse careva verificări suplimentare privind starea de sănătate pentru a determina cu exactitate gradul de dizabilitate.

În conformitate cu prevederile capitolul VIII „Modul de soluţionare a litigiilor” art. 70 al Hotărârii de Guvern nr. 357 din 18 aprilie 2018 cu privire la determinarea dizabilităţii, precum şi conform prevederilor art. 47 din Constituţia Republicii Moldova privind dreptul la asistenţă şi protecţie socială, cetăţenii au dreptul la asigurare în caz de: şomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrâneţe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistenţă, în urma unor împrejurări independente de voinţa lor.

Prin urmare, prin acțiunea înaintată în instanță, Ion Muntean solicită anularea deciziilor nr***** din 09 august 2022 şi nr. ***** din 07 septembrie 2022 emise de către Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă şi obligarea pârâtului la emiterea deciziei de constatare a gradului de dizabilitate mediu ca urmare a deficienţei funcţionale medii provocată de maladia radiculopatie sechelele TVMI mielic (2017), stare postoperatorie: discectomie anterioară C7 și D1 cu fuziunea cervicală anterioară prin placă metalică și șuruburi C7 și D1, radiculopatie C7 pe stânga, monopareza ușoară pe stânga.

<u>Hotărîrea instanţei de fond ce constituie obiectul apelului:</u>

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 15 mai 2024, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Ion Muntean împotriva Consiliului Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă privind anularea Deciziilor nr** din 09 august 2022, nr. ***** din 07 septembrie 2022 şi obligarea la emiterea deciziei de constatare a gradului de dizabilitate mediu ca urmare a deficienţei funcţionale medii provocată de maladia radiculopatie sechelele TVMI mielic (2017), stare postoperatorie: discectomie anterioară C7-D1 cu fuziunea cervicală anterioară prin placă metalică și șuruburi C7 și D1, radiculopatie C7 pe stânga, monopareza ușoară pe stânga.***

<u>Verificarea admisibilităţii apelului:</u>

În dezacord cu soluția hotărârii instanței de fond, la 14.06.2024, Ion Muntean, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Alexei Brînză, a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 15 mai 2024.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

La caz, din materialele cauzei rezultă că, hotărîrea instanţei de fond a fost pronunţată public la 15 mai 2024, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 14 iunie 2024. Prin urmare, Completul judiciar constată că, apelul a fost depus în interiorul termenului prevăzut de legislator.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

În speță, hotărârea motivată a fost notificată părții apelante la data de 05 martie 2025 (f.d.113), iar motivarea apelului a fost depusă la 17 februarie 2025 (f.d.114-115), adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel;

În susținerea apelului, apelantul a reiterat argumentele de fapt și de drept indicate în acțiunea depusă, menționând că, prima instanță eronat a conchis asupra netemeiniciei revendicărilor formulate în cererea de chemare în judecată, consideră hotărârea instanței de fond neîntemeiată și pasibilă casării.

Consideră că, Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă eronat a constatat faptul păstrării capacităţii sale de muncă de 65 %, în loc de cel corect de 60%. Iar în final greşit nu i-a atribuit grad de dizabilitate mediu cum prevede art.16 alin. (1) lit. c) din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi, conform căruia dizabilitatea medie se caracterizează prin dificienţe funcţionale medii provocate de afecţiuni, defecte, trauma care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 45-60 %.

Susține că, instanța de fond nu a dat o apreciere obiectivă înscrisurilor anexate la dosar, prin urmare eronat a constatat faptul păstrării capacității de muncă a apelantului de 65% în loc de cel corect 60%.

Argumentele părții intimate vis a vis de apelul declarat:

Prin referinţa depusă, Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă a solicitat respingerea apelului cu menţinerea hotărârii primei instanţe ca fiind legală şi întemeiată.

În susţinerea poziţiei, partea intimată a invocat prevederile art. 16 alin. (1) - (3) al Legii privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi nr. 60 din 30.03.2012, dizabilitatea la persoanele adulte se determină pornind de la gravitatea deficienţelor funcţionale individuale provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare exprimate în raport cu solicitarea socioprofesională (păstrarea capacităţii de muncă) şi este de trei grade: severă, accentuată şi medie. Păstrarea capacităţii de muncă se evaluează în procente, cu un interval procentual de 5%: a) dizabilitatea severă se caracterizează prin deficienţe funcţionale severe provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 0- 20%; b) dizabilitatea accentuată se caracterizează prin deficienţe funcţionale accentuate provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 25-40%; c) dizabilitatea medie se caracterizează prin deficienţe funcţionale medii provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 45-60%. (2) Persoanele cu deficienţe funcţionale ***uşoare*** provocate de afecţiuni, defecte, traume şi având capacitatea de muncă păstrată într-un interval procentual de 65-100% sânt considerate apte de muncă, ***respectiv nu sânt încadrate în grad de dizabilitate.***

Potrivit Anexei nr. 1 a Hotărârii Guvernului nr. 357 din 18 aprilie 2018 cu privire la determinarea dizabilităţii**,** cu modificările operate ulterior, cap. I, pct. 2 din Regulamentul privind organizarea si funcţionarea Consiliului; Consiliul este instituţie publică**,** subordonată Ministerului Sănătăţii, Muncii si Protecţiei Sociale, unica abilitată cu funcţii în domeniul determinării gradului de dizabilitate.

Criteriile medicale de determinare a dizabilităţii şi capacităţii de muncă la persoanele adulte, sunt aprobate prin Ordinul comun al Ministerului Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei şi Ministerului Sănătăţii nr.12/70 din 28.01.2013.

Potrivit pct. 12 din Instrucţiune, Dosarul pentru determinarea gradului de dizabilitate conţine următoarele documente: 1) cererea persoanei; 2) fişa de trimitere F-088/e completată în Sistemul informaţional automatizat „Asistenţa medicală primară" sau Sistemul informaţional automatizat „Asistenţa medicală spitalicească;3) copiile de pe actele de studii, alte documente ce atestă instruiri, calificări, recalificări (cu excepţia cazurilor în care acestea sunt înregistrate în Sistemul informaţional de personalizare a actelor de studii (SIPAS); 4) informaţie privind serviciile oferite de către structura teritorială de ocupare a forţei de muncă, completată şi transmisă de către aceasta în regim online prin intermediul

Sistemului informaţional automatizat; 5) formularul nr. 5 din anexă, completat şi transmis în regim online prin intermediul Sistemului informaţional automatizat de serviciul de asistenţă psihopedagogică/serviciul de intervenţie timpurie, care conţine date privind dezvoltarea copilului, serviciile de care beneficiază, condiţiile de instruire/educare/reabilitare şi alte circumstanţe - în cazul copiilor; 6) ancheta socială, completată şi transmisă în regim online prin intermediul Sistemului informaţional automatizat de către structura teritorială de asistenţă socială.

Potrivit pct. 20 al Instrucţiunii, Termenul de valabilitate al fişei de trimitere este de 45 de zile calendaristice.

Potrivit pct. 22 al Instrucţiunii, La determinarea gradului de dizabilitate se ţine cont de factorii medicali, sociali, psihopedagogici, habituali, profesionali şi personali.

Potrivit pct. 46 al Instrucţiunii, în cazul persoanelor care se adresează primar pentru determinarea gradului de dizabilitate, data stabilirii gradului de dizabilitate se consideră ziua în care a fost înregistrată cererea în Registrul de strictă evidenţă a cererilor şi a depus dosarul complet la structura teritorială.

În cazul persoanelor care se adresează repetat pentru determinarea gradului de dizabilitate, data stabilirii gradului de dizabilitate se consideră data expirării perioadei pentru care a fost stabilit gradul de dizabilitate, indicate în certificatul de încadrare în grad de dizabilitate, cu condiţia adresării şi înregistrării, cu cel puţin 30 de zile lucrătoare, a cererii în Registrul de strictă evidenţă a cererilor şi depunerii dosarului complet la structura teritorială.

Potrivit pct. 47 al Instrucţiunii, gradul de dizabilitate se stabileşte pe un termen de un an sau, după caz, pe un termen de 6 luni.

Potrivit pct. 51 al Instrucţiunii, Determinarea gradului de dizabilitate repetat, la expirarea termenelor stabilite conform prevederilor pct. 47 şi 48, se face în scopul identificării schimbărilor în semnele dizabilităţii, ca urmare a tratamentului, a măsurilor de reabilitare medicală şi profesională, a serviciilor sociale, de orientare şi formare profesională, educaţionale de care au beneficiat.

Potrivit pct. 52 al Instrucţiunii, în cazul agravării stării de sănătate, după expirarea a trei luni de la data în care persoanei i s-a determinat gradul de dizabilitate primar/repetat, aceasta poate solicita, prin cerere, determinarea gradului de dizabilitate repetat, în modul stabilit de prezenta Instrucţiune.

Menționează că, determinarea gradului de dizabilitate se efectuează în baza dosarului persoanei, inclusiv a fisei de trimitere (formularul F-088/e), extraselor din fisele medicale de staţionar, precum si datele din Chestionarul de evaluare a capacităţilor si performanţelor în activităţi de participare.

Chestionarul de evaluare a capacităţilor si performanţelor în activităţi de participare este elaborat în baza chestionarului WHODAS2.0, aprobat de Organizaţia Mondială a Sănătăţii și se aplică respondenţilor pentru a înţelege mai bine dificultăţile unei persoane legate de starea lui de sănătate, având ca scop identificarea barierelor și stabilirea ulterioară a unor factori facilitatori în vederea înlăturării acestora.

La luarea deciziei privind gradul de dizabilitate se ţine cont de datele examenului clinic, gravitatea deficienţelor funcţionale individuale provocate de afecţiuni, traume, rezultatele investigaţiilor de laborator si instrumentale, datele supravegherii în dinamică a persoanei, eficienţa măsurilor de reabilitare medicală și profesională, a serviciilor sociale.

Decizia privind gradul de dizabilitate şi recomandările privind activităţile şi serviciile, de care persoana are nevoie în procesul de incluziune socială, se ia în baza Criteriilor medicale de determinare a dizabilităţii şi capacităţii de muncă la persoanele adulte, aprobate prin Ordinul comun al Ministerului Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei şi Ministerului Sănătăţii nr. 12/70 din 28.01.2013.

Relatează partea intimată că, la data de 05.07.2022, d-l Ion Muntean a depus cererea-acord privind evaluarea repetată, în absenţă, în cadrul Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, în vederea încadrării în grad de dizabilitate în baza actelor de trimitere conform legislaţiei. La cerere au fost anexate următoarele documente: buletinul de identitate; fişa de trimitere (formularul F-088/e); Ancheta socială, completată şi eliberată de structura teritorială de asistenţă socială.

La 09.08.2022, în baza actelor prezentate şi a criteriilor de determinare a dizabilităţii şi capacităţii de muncă la persoanele adulte, a fost decis neîncadrarea în grad de dizabilitate, fapt despre care a fost informat prin scrisoare recomandată la 23.08.2022.

Nefiind de acord cu decizia Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, prin cerere înregistrată cu data 26.08.2022 a solicitat evaluarea repetată privind determinarea gradului de dizabilitate.

Respectiv, la 26.08.2022, al doilea manager de caz, în urma examinării contestaţiei, în raport cu dosarul repartizat aleatoriu a decis neîncadrarea în grad de dizabilitate, fapt despre care a fost informat prin scrisoare recomandată la 02.09.2022.

Nefiind de acord cu decizia Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate din 26.08.2022, Ion Munteanu, la 02.09.2022, prin cerere a solicitat evaluarea repetată privind determinarea gradului de dizabilitate de către Serviciul de control.

Prin urmare, Serviciul de control, a examinat repetat dosarul electronic repartizat aleatoriu la 07.09.2022, în prezenţa beneficiarului, şi a decis neîncadrarea în grad de dizabilitate, fapt despre care a fost informat prin scrisoare recomandată la data de 14.09.2022.

Potrivit pct. 70 al Instrucţiunii, în caz de dezacord cu decizia serviciului de control, aceasta poate fi contestată de către persoana vizată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova.

În circumstanțele descrise, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă pledează pentru respingerea cererii de apel, cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

Argumentele participanţilor invocate în cadrul judecării apelului:

În ședința de judecată, reprezentantul apelantului Ion Muntean, avocatul Alexei Brînză a susținut integral argumentele invocate în cererea de apel, solicitând admiterea acestuia, în baza motivelor de fapt și de drept invocate, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Reprezentantul părții intimate, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, Rodica Ciobanu în ședința instanței de apel a susținut integral argumentele indicate în referința depusă, a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

Apelantul Ion Muntean, în şedinţa instanței de apel nu s-a prezentat din motive necunoscute, deşi a fost înştiinţat legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezenței nu a informat instanța de apel, nu a înaintat cereri de amânare a ședinței sau de examinare în lipsa lor, motiv din care, pornind de la reglementările art.218; 239 alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absenţa acestuia.

Audiind participanții prezenți la proces, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că, apelul declarat de Ion Muntean este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menţinerea hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 15 mai 2024, reieșind din următoarele considerente.

Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speţei:

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.*

Potrivit dispoziţiilor art.219 alin.(1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii-* ***respinge apelul.***

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligația instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239 – 241 Cod de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect

circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Materialul probatoriu administrat de la dosar, denotă următoarea stare de fapt:

În fapt:

Materialele cauzei atestă că, la data de 05 iulie 2022, reclamantul/apelant Ion Muntean a depus cererea-acord privind evaluarea repetată, în absenţă, în cadrul Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, în vederea încadrării în grad de dizabilitate în baza actelor de trimitere conform legislaţiei.

La cerere au fost anexate următoarele documente: buletinul de identitate; fişa de trimitere (formularul F-088/e); Ancheta socială, completată şi eliberată de structura teritorială de asistenţă socială.

La data de 09 august 2022, în baza actelor prezentate şi a criteriilor de determinare a dizabilităţii şi capacităţii de muncă la persoanele adulte, a fost decis neîncadrarea în grad de dizabilitate, fiind emisă decizia nr***** din 09 august 2022 (f.d.8, 53). fapt despre care a fost informat prin scrisoare recomandată la data de 23 august 2022 (f.d.54).

La data de 25 august 2022, nefiind de acord cu decizia Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, prin cerere înregistrată cu data de 26 august 2022 a solicitat evaluarea repetată privind determinarea gradului de dizabilitate (f.d.55-56).

La data de 26 august 2022, al doilea manager de caz, în urma examinării contestaţiei, în raport cu dosarul repartizat aleatoriu a decis neîncadrarea în grad de dizabilitate, fiind emisă decizia nr. DC2203175 din 26 august 2022 (f.d.60) fapt despre care a fost informat prin scrisoare recomandată la data de 02 septembrie 2022 (f.d.61).

La data de 02 septembrie 2022, nefiind de acord cu decizia Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate din data de 26 august 2022, prin cerere a solicitat evaluarea repetată privind determinarea gradului de dizabilitate de către Serviciul de control (f.d.62).

La data de 07 septembrie 2022 Serviciul de control a examinat repetat dosarul electronic repartizat aleatoriu, în prezenţa beneficiarului şi a decis neîncadrarea în grad de dizabilitate, fiind emisă decizia nr. ***** din 07 septembrie 2022 (f.d.10, 65). fapt despre care a fost informat prin scrisoare recomandată la data de 14 septembrie 2022 (f.d.66).

Beneficiarul totodată a fost informat că potrivit Hotărârii Guvernului nr. 357 din 18 aprilie 2018 Cu privire la determinarea dizabilităţii, pct. 70, în caz de dezacord cu decizia serviciului de control, aceasta poate fi contestată de către

persoana vizată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova, la judecătoria Chişinău, sediul Râşcani, str. Kiev, 3.

Astfel, la data de 30 septembrie 2022, Ion Muntean a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă solicitând anularea deciziilor nr.***** din 09 august 2022 și nr.***** din 07 septembrie 2022 emise de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă.

Admisibilitatea acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrativ:

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

Reieșind din cerințele formulate în cererea de chemare în judecată, rezultă că, acțiunea reclamantului este una în obligare, or procedura administrativă a fost inițiată la cererea acestuia privind determinarea gradului de dizabilitate, urmare a examinării căreia au fost luate Decizia nr.***** din 09 august 2022 de neîncadrare în grad de dezabilitate și Decizia nr.***** din 07 septembrie 2022 privind controlul determinării gradului de dizabilitateîn privința lui Ion Muntean.

Articolul 191. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii și având în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ în obligare a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. *Categoriile actelor administrative individuale*

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

Instanța de apel reține că, decizia Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nr***** din 09 august 2022 de neîncadrare în grad de dezabilitate și Decizia nr.***** din 07 septembrie 2022 privind controlul determinării gradului de dizabilitate – sunt acte administrative individuale defavorabile pentru reclamant.

Articolul 19. *Cererea prealabilă*

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 162. *Scopul procedurii prealabile*

(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

După cum rezultă din materialele cauzei elucidate anterior, se atestă că Ion Muntean a respectat procedura prealabilă.

Ca urmare a examinării contestației depuse de Ion Muntean, la data de 07.09.2022 autoritatea publică a emis decizia nr. ***** din 07 septembrie 2022 şi a menţinut decizia de neîncadrare în grad mediu de dizabilitate (f.d.65).

Decizia nr.***** din 07 septembrie 2022 a fost recepționată de către Ion Muntean la data de 14.09.2022.

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

Completul judiciar reține că cererea de chemare în judecată a fost depusă de Ion Muntean la 30.09.2022 (f.d.4-17).

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea în obligare înaintată de Ion Muntean la 30.09.2022, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cît și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

<u>Referitor la fondul acțiunii.</u>

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 224. *Hotărîrile instanţei de judecată*

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

b) în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act

administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată;

f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 mai 2024, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Ion Muntean împotriva Consiliului Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă privind anularea Deciziilor nr***** din 09 august 2022, nr. ***** din 07 septembrie 2022 şi obligarea la emiterea deciziei de constatare a gradului de dizabilitate mediu ca urmare a deficienţei funcţionale medii provocată de maladia radiculopatie sechelele TVMI mielic (2017), stare postoperatorie: discectomie anterioară C7-D1 cu fuziunea cervicală anterioară prin placă metalică și șuruburi C7 și D1, radiculopatie C7 pe stânga, monopareza ușoară pe stânga.

Judecând cauza în ordine de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că soluția fondului este una întemeiată, urmând a fi menținută, din considerentele ce vor fi expuse în continuare.

<u>LEGISLAȚIA PERTINENTĂ (în vigoare la data inițierii procedurii administrative):</u>

Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi, nr. 60 din 30.03.2012:

Articolul 2. Noţiuni principale

În sensul prezentei legi, noţiunile principale se definesc după cum urmează:

persoană cu dizabilităţi - persoană cu deficienţe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale, deficienţe care, în interacţiune cu diverse bariere/obstacole, pot îngrădi participarea ei deplină şi eficientă la viaţa societăţii în condiţii de egalitate cu celelalte persoane;

dizabilitate - termen generic pentru afectări/deficienţe, limitări de activitate şi restricţii de participare, care denotă aspectele negative ale interacţiunii dintre individ (care are o problemă de sănătate) şi factorii contextuali în care se regăseşte (factorii de mediu şi cei personali);

capacitate de muncă - raportul dintre posibilităţile biologice individuale şi solicitarea profesională; este determinată de abilităţile fizice şi intelectuale, precum şi de nivelul de integrare socioprofesională, care ţine de pregătire şi de experienţă;

Articolul 12. Instituţia responsabilă de determinarea dizabilităţii

(1) Dizabilitatea la copiii în vîrstă de pînă la 18 ani şi la persoanele adulte este determinată de Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi

Capacităţii de Muncă (în continuare - Consiliul) sau structurile sale teritoriale, instituţie subordonată Ministerului Muncii şi Protecţiei Sociale.

(2) Competenţele de bază ale Consiliului sînt:

a) determinarea dizabilităţii şi a capacităţii de muncă a persoanei;

f) întocmirea şi eliberarea certificatului privind gradul de dizabilitate.

(3) Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea Consiliului se aprobă de Guvern.

(4) Decizia de încadrare/neîncadrare în gradul de dizabilitate şi alte acte administrative individuale emise de către Consiliu pot fi contestate în conformitate cu prevederile Codului administrativ.

Articolul 13. Procedura de determinare a dizabilităţii

(1) Dizabilitatea se determină de către Consiliu sau structurile sale teritoriale în baza următoarelor acte:

a) formularul de trimitere al instituţiei medico-sanitare la care persoana este înregistrată, eliberat numai după aplicarea măsurilor adecvate de diagnosticare, tratament şi reabilitare, în cazul în care există indicii evidente ale dereglărilor funcţionale ale organismului, cauzate de boli, de consecinţele unor traume sau patologii;

b) actele de studii, documentele ce atestă instruiri, calificări, recalificări;

c) în cazul persoanelor angajate în cîmpul muncii, formularul completat şi eliberat de instituţia în care persoana este angajată, care să conţină caracteristica persoanei şi a funcţiei deţinute, condiţiile de la locul de muncă, toate funcţiile vacante din cadrul instituţiei şi cerinţele faţă de acestea;

e) în cazul persoanelor aflate la evidenţa structurilor teritoriale de asistenţă socială, de asigurări sociale sau de ocupare a forţei de muncă şi care se prezintă la expertiză pentru prima dată sau în mod repetat (reexpertizare), formularul completat şi eliberat de structurile menţionate privind prestaţiile şi serviciile sociale de care persoana beneficiază. În cazul existenţei accesului la sistemele informaţionale ale structurilor menţionate, Consiliul şi structurile sale teritoriale vor accesa datele necesare în mod electronic.

(2) Instrucţiunea privind modul de determinare a dizabilităţii se aprobă de Guvern.

Articolul 14. Factori şi criterii de bază pentru determinarea dizabilităţii

(1) La determinarea dizabilităţii se va ţine cont de factorii medicali, psihopedagogici, habituali, profesionali, precum şi de alţi factori sociali.

(2) Drept criterii de bază pentru determinarea dizabilităţii servesc:

a) capacitatea de a studia şi de a se instrui;

b) capacităţile intelectuale şi comportamentul;

c) capacitatea de autoservire şi de autoîngrijire;

d) capacităţile de comunicare (vederea, auzul, vorbirea) şi de adaptare situaţională;

e) capacităţile locomotorii şi dexteritatea;

f) capacitatea de muncă păstrată şi capacitatea vitală a organismului;

g) capacitatea de participare la viaţa socială şi profesională - determinată de deficienţe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale de lungă durată.

Articolul 16. Determinarea dizabilităţii la persoanele adulte

(1) Dizabilitatea la persoanele adulte se determină pornind de la gravitatea deficienţelor funcţionale individuale provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare exprimate în raport cu solicitarea socioprofesională (păstrarea capacităţii de muncă) şi este de trei grade: severă, accentuată şi medie. Păstrarea capacităţii de muncă se evaluează în procente, cu un interval procentual de 5%:

a) dizabilitatea severă se caracterizează prin deficienţe funcţionale severe provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 0-20%;

b) dizabilitatea accentuată se caracterizează prin deficienţe funcţionale accentuate provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 25-40%;

c) dizabilitatea medie se caracterizează prin deficienţe funcţionale medii provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval procentual de 45-60%.

(2) ***Persoanele cu deficienţe funcţionale uşoare provocate de afecţiuni, defecte, traume şi având capacitatea de muncă păstrată într-un interval procentual de 65-100% sânt considerate apte de muncă, respectiv nu sânt încadrate în grad de dizabilitate.***

(7) La persoanele adulte, dizabilitatea poate apărea ca urmare a:

a) unei afecţiuni generale;

b) unei afecţiuni congenitale sau din copilărie;

c) unei boli profesionale;

d) unui accident de muncă;

e) participării la lichidarea avariei de la CAE de la Cernobîl;

f) serviciului militar sau a celui special

(8) Criteriile de determinare a dizabilităţii la persoanele adulte se aprobă printr- un ordin al Ministerului Muncii şi Protecţiei Sociale.

(9) Pînă la expirarea termenului pentru care s-a stabilit reexpertizarea persoanei cu dizabilităţi sau în cazul gradelor de invaliditate fără termen, invaliditatea de gradele I, II şi III se echivalează, în mod corespunzător, cu dizabilitatea severă, dizabilitatea accentuată şi dizabilitatea medie.

Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea Consiliului Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă, anexa nr.1 la Hotărîrea Guvernului, nr.357 din 18 aprilie 2018:

Pct.4. Consiliul are misiunea de a asigura realizarea prevederilor actelor normative privind determinarea gradului de dizabilitate, avînd ca obiectiv final facilitarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilităţi.

Pct.6. Consiliul are următoarele atribuţii:

1) asigură determinarea gradului de dizabilitate conform criteriilor aprobate, în baza dosarelor cetăţenilor sau în prezenţa acestora, la cerere;

2) stabileşte circumstanţele/cauza dizabilităţii şi perioada pentru care a fost determinat gradul de dizabilitate;

3) asigură analiza cauzelor dizabilităţii primare şi recomandă măsuri de prevenire;

Pct.19. Serviciul pentru determinarea gradului de dizabilitate este format din manageri de caz, experţi cu studii superioare la specialitatea medicină, inclusiv pediatrică, reabilitare, şi experţi cu studii superioare în asistenţă socială, psihopedagogie.

1) Decizia privind determinarea gradului de dizabilitate în cazul persoanelor adulte se emite în urma examinării dosarului de către managerul de caz, care consultă în mod obligatoriu asistentul social şi reabilitologul, iar în cazul copiilor, consultă în mod obligatoriu psihopedagogul şi reabilitologul, în conformitate cu prevederile Instrucţiunii privind determinarea gradului de dizabilitate, metodologia de lucru şi criteriile de determinare a gradului de dizabilitate.

4) Serviciul pentru determinarea gradului de dizabilitate exercită următoarele atribuţii:

a) determină gradul de dizabilitate primar/repetat, conform criteriilor aprobate, în baza dosarelor cetăţenilor, distribuite aleatoriu prin Sistemul informaţional automatizat şi în prezenţa cetăţenilor, la solicitarea acestora sau la necesitate;

b) stabileşte circumstanţele/cauza dizabilităţii şi perioada pentru care a fost determinat gradul de dizabilitate;

e) asigură executarea deciziilor emise de către serviciul de control al determinării gradului de dizabilitate şi întreprinde măsurile care se impun;

j) analizează divergenţele în determinarea gradului de dizabilitate dintre serviciul pentru determinarea gradului de dizabilitate şi serviciul de control şi întreprinde măsuri pentru neadmiterea cazurilor de stabilire incorectă a gradului de dizabilitate;

k) analizează cauzele dizabilităţii primare şi recomandă măsuri de prevenire;

n) examinează contestaţiile persoanelor cu dizabilităţi/cetăţenilor care nu sunt de acord cu deciziile/documentele administrative individuale eliberate de către Consiliu.

Pct.21. Determinarea gradului de dizabilitate primar/repetat se efectuează în termen de până la 30 de zile lucrătoare de la înregistrarea cererii şi a dosarului la structura teritorială, inclusiv în Sistemul informaţional automatizat, în prezenţa persoanelor, la solicitarea acestora sau la necesitate.

Pct.23. La luarea deciziei privind gradul de dizabilitate, precum şi la stabilirea termenului, managerii de caz ţin cont de recomandările experţilor serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate (asistentul social, psihopedagogul, reabilitologul şi alţi experţi din domeniul medical) şi de eficienţa măsurilor de reabilitare medicală şi profesională, a serviciilor sociale, de formare şi orientare profesională, educaţionale. Încadrarea/neîncadrarea în grad de dizabilitate se decide de către managerii de caz, după consultarea în mod obligatoriu a experţilor serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate (asistentul social, psihopedagogul, reabilitologul şi alţi experţi din domeniul medical), care examinează dosarul şi prezintă recomandări.

Raportând prevederile legale la circumstanţele cauzei, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru reţine ca fiind stabilit cu certitudine faptul că, Ion Muntean a fost încadrat în grad de dizabilitate mediu, cauza dizabilităţii ”Afecţiune generală”, fapt ce rezultă din certificatul de încadrare în grad de dizabilitate seria nr. C313567702141 (f.d.12).

Potrivit certificatului menţionat, gradul de dizabilitate a fost stabilit pentru perioada de la 01.08.2021 pînă la 01.08.2022. Totodată s-a menţionat că, determinarea gradului de dizabilitate repetat în perioada 07.2022.

La data de 05.07.2022, Ion Muntean a depus cererea-acord privind evaluarea repetată, în absenţă, în cadrul Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate, în vederea încadrării în grad de dizabilitate în baza actelor de trimitere conform legislaţiei (f.d.49).

La cerere au fost anexate următoarele documente: buletinul de identitate; fişa de trimitere (formularul F-088/e), Ancheta socială, completată şi eliberată de structura teritorială de asistenţă socială.

Ca urmare a examinării cererii depuse de Ion Muntean la 05.07.2022, conform Raportului pentru determinarea dizabilităţii şi capacităţii de muncă la adulţi nr. R 22021724 din 09.08.2022, managerul de caz din cadrul SDGD în baza actelor medicale şi socio-profesionale anexate la dosar, a determinat neîncadrarea în gradul de dezabilitate. Procentul părstrării capacităţii de muncă - 65% (f.d.51-52, 53).

Nefiind de acord cu decizia emisă, la data 26.08.2022, Ion Muntean a solicitat evaluarea repetată privind determinarea gradului de dizabilitate (f.d.55-57).

Fiind examinat repetat de către un alt manager de caz, la 26.08.2022, în urma examinării actelor anexate, conform Raportului pentru determinarea dizabilităţii şi capacităţii de muncă la adulţi nr. R 22023954, a decis neîncadrarea în grad de dizabilitate a lui Ion Muntean (f.d.58-59, 60), fapt despre care a fost informat prin scrisoare recomandată la 02.09.2022

Nefiind de acord cu decizia Serviciului pentru determinarea gradului de dizabilitate din 26.08.2022, Ion Munteanu, la 02.09.2022, prin cerere a solicitat evaluarea repetată privind determinarea gradului de dizabilitate de către Serviciul de control.

La data de 07 septembrie 2022 Serviciul de control a examinat repetat dosarul electronic repartizat aleatoriu, în prezenţa beneficiarului şi a decis neîncadrarea în grad de dizabilitate, fiind emisă decizia nr. ***** din 07 septembrie 2022 (f.d.10, 65). fapt despre care a fost informat prin scrisoare recomandată la data de 14 septembrie 2022 (f.d.66).

În speţă, Ion Muntean invocă dezacordul cu deciziile nr***** din 09 august 2022 și nr. ***** din 07 septembrie 2022 emise de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, invocînd că, autoritatea nu a luat în calcul că anterior, aceleași concluzii medicale cu aceiași diagnoză a servit temei legal de a-i acorda gradul de invaliditate și a beneficia de pensia pentru perioada 2018-2022.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru apreciază ca neîntemeiate argumentele reclamantului/apelant şi ca fiind legală şi întemeiate deciziile Consiliului Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă nr***** din 09 august 2022 și nr. ***** din 07 septembrie 2022.

Or, art. 16 alin. (2) al Legii privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi, nr. 60 din 30.03.2012, prevede că, persoanele cu deficienţe funcţionale ***uşoare*** provocate de afecţiuni, defecte, traume şi având capacitatea de muncă păstrată într-un interval procentual de 65-100% sânt considerate apte de muncă, ***respectiv nu sânt încadrate în grad de dizabilitate.***

În speţă, după cum rezultă din Raportul pentru determinarea dizabilităţii şi capacităţii de muncă la adulţi nr. R 22021724 din 09.08.2022 şi Raportul pentru determinarea dizabilităţii şi capacităţii de muncă la adulţi nr. R 220254457 din 07.09.2022, procentul păstrării capacităţii de muncă a intimatului este - 65 %.

Drept urmare, ţinînd cont de prevederile legale menţionate supra se impune concluzia certă că Ion Muntean corect nu a fost încadrat în grad de dizabilitate mediu, considerent din care, deciziile Consiliului Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă nr***** din 09 august 2022 și nr. ***** din 07 septembrie 2022 sunt legale şi întemeiate.

La caz, la etapa examinării dosarului reclamantului/apelant de către autoritatea pîrîtă, nu au fost prezentate careva probe noi din partea reclamantului/apelant, de natură să influienţeze asupra gradului de dizabilitate al reclamantului, or, chiar dacă petiţionarul a invocat existenţa unor afecţiuni multiple, evaluarea s-a efectuat ţinând cont de impactul funcţional global asupra capacităţii de muncă, nu de numărul diagnosticelor în sine.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanţele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse de către apelant în cererea de apel sunt lipsite de substanţă obiectivă, iar instanţa de fond - reieşind din cumulul probelor administrate, a soluţionat cauza sub toate aspectele de fapt şi de drept, în consecinţă hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerinţelor părţii apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către Ion Muntean poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru notează că dosarul nu conţine vreun element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanţei de fond este legală și întemeiată, Completul de Contencios Administrativ conchide a respinge apelul declarat de Ion Muntean şi a menţine hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 15 mai 2024.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

D E C I D E :

Apelul declarat de Ion Muntean, ***se respinge.***

Se menține hotărîrea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 15 mai 2024.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Cașcaval Andrei

Bostan Angela